

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 17, 2022 reviderad version

2022-04-27

Sammanfattning

Till följd av händelseutvecklingen under kvällen på tisdagen den 26/4 då Ryssland meddelade att man kommer avsluta naturgasleveranser till Polen och Bulgarien inom kort har en revidering av den ursprungliga versionen av marknadsbrevet som publicerades kl 13 den 27 april gjorts.

Energimarknaderna är fortsatt volatila till följd av Rysslands krig i Ukraina. Under gårdagskvällen (26 april) kom information om att Ryssland stänger av naturgasleveranser till Polen och Bulgarien inom kort. Detta ska vara till följd av att man inte lyckats komma överens om i vilken valuta naturgasen ska betalas. Händelsen fick naturgaspriserna att stiga och under onsdagen har TTF M+1 handlats för närmare EUR130 per MWh, vilket kan jämföras med stängningspriset den 25 april om knappt EUR93 per MWh.

Priset på olja har varierat mellan strax under USD100 per fat strax före förra marknadsbrevets publicering (11/4) till ett stängningspris om USD113 per fat den 18 april för sedermera sjunka. Den 25 april var oljepriset återigen nere omkring USD100 per fat.

Naturgaspriserna i Europa är fortsatt volatila och höga, även om priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sjunkit sedan förra marknadsbrevet. TTF M+1 stängde den 11 april EUR101 per MWh.

Kolpriset har påverkats av EU-kommissionens beslut att inkludera kol i femte sanktionspaketet, utsläppsrättspriset är fortsatt osäkert kopplat till ekonomisk osäkerhet.

I förra veckan presenterade det internationella energirådet tillsammans med EU-kommissionen en 9-stepsplan för att minska EU:s energianvändning, se mer i avsnittet Naturgasmarknaderna.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#) som publiceras tisdagar och fredagar.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaden	2
Naturgasmarknaderna	4
Kol och EU ETS	7

Priser vid stängning den 25/4

Olja	ICE Brent, front month	
	102,32	USD/fat ↑*
Naturgas	ICE TTF, month ahead	
	97,61,21	EUR/MWh ↓*
Kol	ICE AP12, front month	
	326	USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract	
	83,46	EUR/ton ↑*

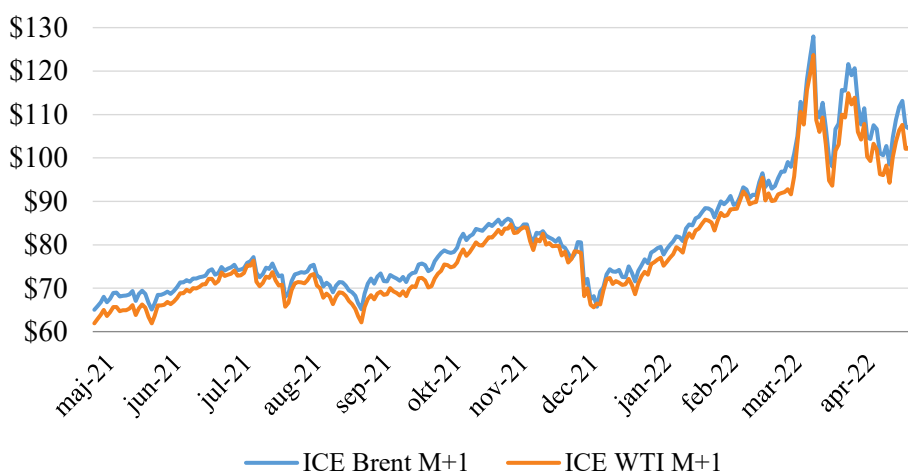
* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Oljemarknaden

Sedan förra marknadsbrevet har oljepriset stigit med drygt USD13 per fat i mitten av april för att sedermera sjunka tillbaka ner mot USD100 per fat. Prisnedgången beror i stor utsträckning på bedömningen att ökningen i efterfrågan på olja kommer vara lägre under 2022 än tidigare bedömningar indikerat. Detta beror delvis på höga priser och kriget i Ukraina som har stärkt inflationen och dämpat den globala ekonomiska återhämtningen. Det beror också på att Kina fortsatt ser ut att hålla fast vid sin nollstrategi för smittspridningen av covid-19. I nuläget befinner sig miljontals människor under mycket strikta resebegränsningar, vilket påverkar efterfrågan på olja både direkt och indirekt. Under tisdagen stabiliserades oljepriset något till följd av att Kina bekräftade finansiella åtgärder för att stödja ekonomin.

Till följd av detta skrev både IEA och den amerikanska energimyndigheten EIA ned sin respektive prognos över oljeefterfrågan under 2022 i sina senaste månatliga kortsiktsprognoiser som publicerades den 13 respektive 12 april.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

I förra veckan steg oljepriset tillfälligt till följd av ett avbrott i den libyska oljeproduktionen om totalt drygt 500 000 fat per dag. Avbrottet skedde till följd av blockader och andra aktioner mot flertalet oljeanläggningar och exportterminaler i landet som en del i den pågående konflikten mellan landets FN-utnämnde premiärminister Abdul Hamid Dbeibeh och en falang av regeringsmotståndare som stödjer en alternativ premiärminister, under ledning av Khalifa Haftar.

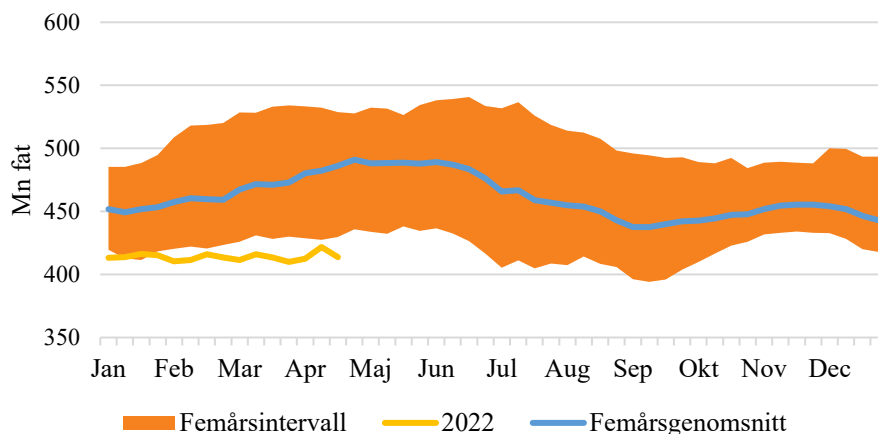
Samtidigt råder fortsatt stor osäkerhet kring effekterna på den ryska oljeexporten av kriget i Ukraina. Som rapporterats tidigare har efterfrågan på rysk olja minskat på spotmarknaden och IEA rapporterade i sin senaste månadsprognos *Oil Market Report* som publicerades den 13 april att också den ryska raffinaderiverksamheten nu verkar ha påverkats av en minskad efterfrågan. En lägre efterfråga på råolja och oljeprodukter från Ryssland innebär att Ryssland måste lagra större volymer. När lagringsutrymmet sinar

tvingas raffinaderiverksamheten att dra ned sin produktion. Eftersom de ryska lagringsmöjligheterna är relativt begränsade innebär en minskad raffinaderiproduktion att även råoljaexporten riskerar att påverkas negativt även på relativt kort sikt.

OPEC+ håller fortsatt kvar vid sin bedömning att en större ökning av den totala tillåtna produktionen från länderna inte är aktuell till följd av den nuvarande marknadsutvecklingen. Samtidigt är OPEC+ produktionsbegränsning i verkligheten större än planerat eftersom flera medlemsländer har svårt att öka sin produktion i enlighet med målet. IEA bedömer att OPEC+ ligger omkring 1,5 miljoner fat per dag under sitt meddelade produktionsmål.

Samtidigt har samtalen mellan USA och Iran kring ett återupptagande av det så kallade kärnavapenavtalet hittills varit fruktlösa och parterna förefaller stå längre ifrån varandra och en lösning nu än tidigare under våren. Oxford Institute for Energy Studies bedömer ändå att den iranska oljeexporten kommer att öka under andra halvan av 2022, om ändock inte i samma utsträckning som om en ny överenskommelse hade varit på plats.

Amerikanska lager exklusive strategiska beredskapslager

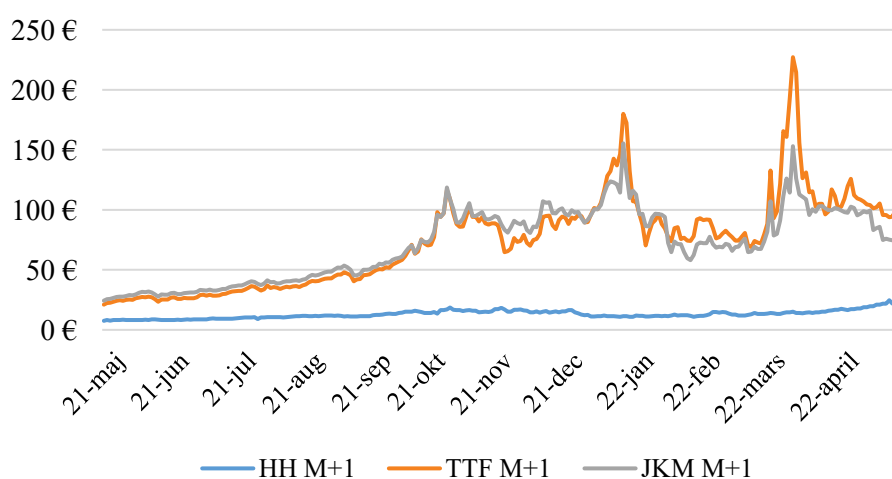
Källa: EIA.

I mitten av april låg de amerikanska kommersiella lagren omkring 15 procent under femårsgenomsnittet då de sjönk med 8 miljoner fat jämfört med veckan dessförinnan. Även lagren inom OECD är fortsatt låga, även om de bedöms ha ökat något under mars från sin lägsta nivå under februari sedan 2014.

Naturgasmarknaderna

På den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har priset stigit ytterligare under onsdagen (27 april) efter att det meddelats att Ryssland kommer sluta leverera naturgas till Polen och Bulgarien inom kort. Anledningen ska vara att man inte har lyckats komma överens om i vilken valuta som betalningen ska ske. Händelsen gjorde att priset TTF M+1 steg kraftigt under onsdagen och hade vid lunchtid handlats för så mycket som EUR130 per MWh. Före beskedet hade naturgaspriserna sjunkit något sedan förra marknadsbrevet och TTF M+1 stängde den 25 april på EUR92,8 per MWh.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel.

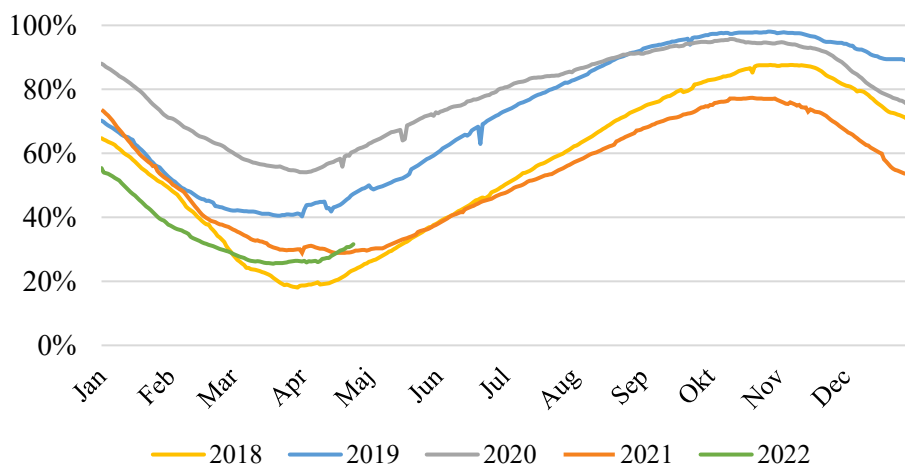
Rysslands stopp av naturgas till Polen ska gälla naturgas som levereras inom det långsiktiga kontraktet som polska PGNiG har med ryska Gazprom och som upphör vid årsskiftet. Polen har sedan tidigare meddelat att man inte avser förlänga kontraktet efter det och Polen har också under de senaste åren arbetet för att diversifiera sin naturgasanvändning bort från rysk naturgas, bland annat genom att investera i LNG-kapacitet. Det är fortfarande oklart vilka kontrakt och därmed hur stora volymer som kommer beröras av det ryska leveransavbrottet. Händelsen indikerar dock att Ryssland är beredda att helt stänga av naturgasflödet till Europa, om Europa inte hörsammar Rysslands nya betalningskrav. Det ökar sannolikt risken för att också andra köpare av rysk naturgas kan stängas av framöver. Generellt innebär ett minskat flöde av naturgas till kontinenten att marknaden blir stramare. Hittills har dock varken Polen eller Bulgarien meddelat att leveransavbrottet kommer föranleda en bristsituation för slutkunder. Stigande temperaturer, diversifiering och tillgänglig LNG möjliggör för länderna att hantera uteblivna flöden utan att en bristsituation uppstår. En ökad risk för att Ryssland stänger av även andra flöden samt behovet av att fylla lagren inför kommande vinter innebär dock en ökad ansträngning på marknaden.

EU-kommissionen anser fortsatt att betalningar för rysk naturgas i RUB går emot EU:s sanktioner. Enligt kommissionens preliminära bedömning ska dock europeiska aktörer

kunna öppna ett konto hos ryska Gazprombank och betala i EUR eller USD. Efter det ska transaktionen anses avklarad. Gazprombank eller en annan rysk aktör kan sedan välja att växla in den utländska valutan till RUB men detta måste ske utan inblandning av den europeiska aktören. EU-kommissionen har tidigare uppmanat europeiska aktörer att begära bekräftelse på att deras del av kontraktet är fullföljt när betalningen i EUR eller USD är genomfört samt uppmanas att innan betalning tydliggöra att de anser deras del av kontraktet fullföljt när betalningen i EUR eller USD är Gazprombank tillhanda.

Det var den 23 mars som Ryssland först meddelade att köp av naturgas från Ryssland ska betalas i RUB framöver. Den 31 mars bekräftade sedan Ryssland att ”icke-vänliga” länder ska betala för naturgas i RUB från och med april. En lösning lades fram där europeiska köpare kan öppna ett bankkonto hos Gazprombank och betala för naturgasen till det kontot i EUR eller USD. Enligt det ursprungliga ryska kravet är dock inte betalningen fullföljd förrän betalningen är växlad till RUB, varför europeiska aktörer skulle behöva begära att Gazprombank gör valutaväxlingen.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren var den 25 april till 32 procent fyllda, att jämföra med 29 procent vid samma tid förra året. Detta trots de historisk låga lagren vid början av uppvärmningssäsongen 2021/2022. Den europeiska naturgasmarknaden befinner sig i en mellanliggande period där gas matas både in och ut ur lagren beroende på dagsläget. Från slutet av april börjar generellt en ökad nettolagerfyllnad ske.

I slutet av förra veckan meddelade Nederländernas klimatminister att landet planerar att bryta sitt beroende av rysk olja och naturgas vid slutet av 2022. Nederländerna kommer, som alla andra medlemsstater i EU, stoppa importen av rysk kol den 11 augusti 2022. Vad gäller landets naturgasimport ska utökade LNG-terminaler möjliggöra ytterligare leveranser från den globala marknaden till Nederländerna och på sätt ersätta den ryska naturgasimporten.

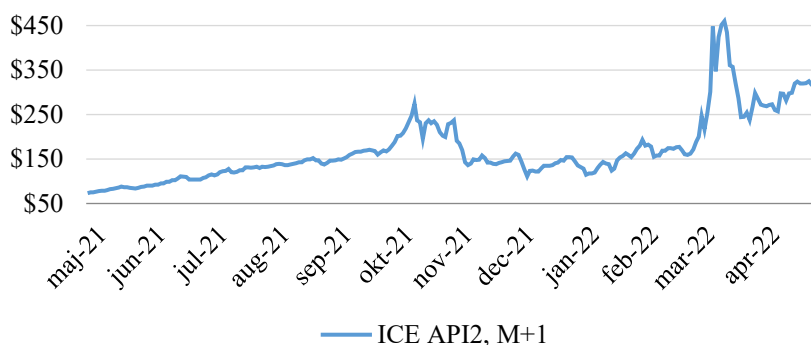

I förra veckan presenterade det internationella energirådet tillsammans med EU-kommissionen en 9-stegsplan för att minska EU:s energianvändning. Publikationen *Playing my part: How to save money, reduce reliance on Russian energy, support Ukraine and help the planet* innehåller till viss del samma åtgärder som IEA respektive EU-kommissionen tidigare lagt fram för att specifikt minska EU:s beroende av rysk naturgas men riktar sig nu främst till Europas medborgare och vad var och en kan bidra med. Planen innehåller förslag på att dra ner värmen inomhus och använda mindre luftkonditionering, arbeta hemifrån i syfte att dra ner på drivmedelsanvändningen, använda bilen på ett mer ekonomiskt sätt och nyttja bilpooler, reducera hastigheten vid körning på motorvägar, gå eller cykla korta sträckor i stället för att åka bil eller använda kollektivtrafiken samt åka tåg istället för att flyga.

Kol och EU ETS

Kolpriset har under den senaste tvåveckorsperioden haft en uppåtgående trend och sedan måndagen vecka 15 handlats konsekvent för över USD300 per ton. Genomsnittspriset har legat kring USD317 per ton med en högstanotering om knappt USD325 per ton. Anledningen till den ökande pristrenden är de kommande sanktionerna mot ryska kolleveranser till EU, vilket leder till att europeiska kolhandlare behöver hitta andra leveranser än ryska. Detta rapporterades om i förra marknadsbrevet. Sanktionerna träder i kraft först 10 augusti och för närvarande är de ryska kolleveranserna in i EU fortsatt starka.

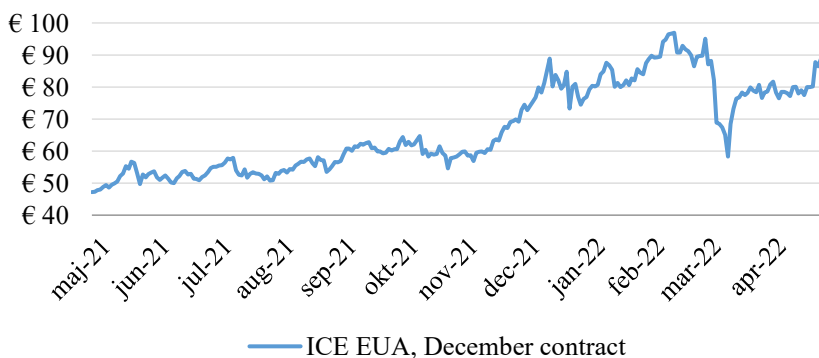
Kolpris USD per ton

Källa: Intercontinental Exchange.

Utsläppsrättspriset ökade kraftigt mot slutet av förra veckan. Genomsnittspriset den senaste tvåveckorsperioden har uppgått till EUR82 per ton men i slutet av förra veckan var priset så högt som EUR89 per ton. Detta trots den makroekonomiska osäkerheten till följd av kriget i Ukraina. Det höga priset är både en konsekvens av att slutdatumet för när marknadsaktörerna ska säkerställa att de har rätt mängd utsläppsrätter närmar sig (30 april) och att utsläppsrättspriset även understöds av generellt höga energipriser inom EU.

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Intercontinental Exchange